

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет менеджменту та права
Кафедра менеджменту ЗЕД , готельно-ресторанної справи та
туризму

Управління міжнародною фінансово- інвестиційною діяльністю

Програма
навчальної дисципліни
для підготовки бакалаврів напряму:

6.030601 «Менеджмент»

Вінниця 2017

УДК 338.24:339.9:336.722.8(073)

Ставська Ю.В. «Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю». Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів напряму: 6.030601 «Менеджмент» – Вінниця: ВНАУ, 2017. – 29 с.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний аграрний університет

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

- Ставська Юлія Вацлавівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту ЗЕД, готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ;

Рецензенти:

- Власенко Іван Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, Вінницький торгівельно-економічний інститут КНТЕУ;
- Брояка Антоніна Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, Вінницький національний аграрний університет.

Розглянуто на засіданні кафедри менеджменту ЗЕД , готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ (протокол № 8 від 06 лютого 2017 р.) та на засіданні навчально-методичної комісії факультету менеджменту та права ВНАУ (протокол № ____ від «__»_____ 2017 р.)

Обговорено та рекомендовано до видання навчально-методичною комісією ВНАУ (протокол № ____ від _____ 2017р.)

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Останні десятиліття характеризуються значним проривом у масштабах операцій та якості міжнародного інвестування. Фінансова глобалізація, що викликана зближенням національних економік, оновлює внутрішню природу протікання міжнародних інвестиційних процесів, загострює глобальну конкуренцію між інвесторами, спонукає до виважених кроків та поглибленого аналізу ринків.

Предмет вивчення навчальної дисципліни. Предметом учбової дисципліни є сутність, особливості і основні напрями міжнародної інвестиційної діяльності.

Інвестиційна справа — давня наука. Вона акумулює багатовіковий досвід роботи кредитних, та фінансових установ, корпоративних структур, розкриває процеси, явища, що на протязі тривалого історичного періоду сформували сучасний стан на особливості функціонування міжнародною інвестиційного середовища.

Роль і значення міжнародної інвестиційної діяльності для вітчизняної економіки зростають, що вимагає той аспект економічної освіти, який відображає володіння студентом сучасними методами аналізу міжнародних інвестиційних процесів, управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю фірми на основі вибору пріоритетів, стратегій, моніторингу ризиків та застосування відповідних фінансових інструментів. Для тих, хто володіє знаннями в сфері міжнародних інвестицій відкриваються нові обрії економічного успіху, виробнича, фінансова, інвестиційна діяльності стають ефективними, а пропонований на ринку продукт — більш конкурентоспроможним.

Міждисциплінарні зв'язки. Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю спирається на положення та висновки політичної економії, мікроекономіки, макроекономіки, фінансів та кредиту, інвестування і в свою чергу, є необхідною передумовою для вивчення інших курсів теоретичної та прикладної економіки, серед яких: міжнародні економічні відносини, менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, міжнародне митне регулювання, організація і техніка зовнішньоторговельних операцій та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Особливості та теоретична база міжнародного інвестування
2. Здійснення операцій та регулювання на міжнародному інвестиційному ринку
3. Управління міжнародним інвестиційним процесом

**Структура та характеристика навчальної дисципліни
«Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю»**

<i>Змістовно-модульна структура дисципліни</i>	<i>Напрям, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчального курсу</i>
Кількість кредитів ECTS: 2,5 Модулів: 2 Змістових модулів: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 8, з них аудиторних 6	6.030601 «Менеджмент» ОКР «Бакалавр»	Вибіркова дисципліна Курс: II Семестр: 4 Лекції: 18 год. Практичні (семінарські) 34 год. Самостійна робота: 38 год. Вид контролю: залік

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Об'єктивне посилення загальних тенденцій глобалізації та інтернаціоналізації світогосподарських процесів, структурні зрушення у світовому господарстві, формування різноманітних форм виробничо-інвестиційної та фінансової взаємозалежності між країнами вимагають ретельного розгляду різних аспектів міжнародної інвестиційної діяльності та її впливу на економіку країн, що виступають донорами і реципієнтами капіталу. Участь України як рівноправного учасника цієї діяльності зможе забезпечити сталий розвиток держави. Формування економічної політики України, що стимулюватиме інвестиційні процеси, вимагає глибокого знання історії, теорії та практики інвестиційної діяльності.

Метою курсу «Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок дослідження та реалізації іноземних інвестицій, зокрема в Україні.

Завданнями курсу «Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю» є:

- вивчення сутності міжнародних інвестицій, їх місця і ролі у сучасному міжнародному бізнесі, видів і форм міжнародної фінансово - інвестиційної діяльності, регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному та міжнародному рівнях;

- набуття вмінь аналізу міжнародної фінансово - інвестиційної діяльності в Україні, стратегії і заходів її активізації та підвищення ефективності.

В результаті вивчення курсу студент повинен:

знати сутність міжнародних інвестицій, їх місце та роль у сучасному міжнародному бізнесі; суб'єкти, об'єкти, види і форми міжнародної інвестиційної діяльності; сутність міжнародного інвестиційного ринку, умов і факторів розвитку його структури; особливості регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному, міжнародному та

наднаціональному рівнях адміністративно-правовими, економічними та соціально-психологічними методами;

уміти дослідити особливості та труднощі, що виникають на міжнародному інвестиційному ринку; самостійно аналізувати стан міжнародної інвестиційної діяльності; використовувати методи управління портфелем міжнародних інвестицій.

Навчання будується на сполученні лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи студентів. На лекціях розглядаються складні за змістом теми або окремі їхні питання, які в початковій літературі висвітлено неповно. На семінарські та практичні заняття виносяться найсуттєвіші питання, насамперед методичного характеру, які потребують поглибленого обговорення. Важливим завданням семінарських та практичних занять є опанування методиками розв'язування задач й аналізу економічних ситуацій. Самостійна робота є позааудиторною і призначена для самостійного ознайомлення студента з визначеними розділами курсу по рекомендованим викладачем матеріалам та виконання індивідуальних завдань.

Контроль знань та умінь рекомендується здійснювати у формі опитування, виконання тестових / контрольних завдань, розв'язання практичних задач, складання заліку.

Програма навчальної дисципліни «Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю» для підготовки бакалаврів напряму: 6.030601 «Менеджмент» складена у відповідності із навчальними планами та галузевими стандартами, згідно з якими на вивчення навчальної дисципліни «Управління міжнародною фінансово-інвестиційною діяльністю» відводиться 90 години / 2,5 кредити ECTS.

II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Орієнтована структура змісту навчальної
дисципліни та орієнтований розподіл навчального часу**

	назва теми	годин		
		лекції	прак-тичні	CPC
Змістовний модуль I. Особливості та теоретична база міжнародного інвестування				
	Інвестування в системі міжнародного бізнесу	2	2	4
	Теорії міжнародного інвестування	2	2	4
Змістовний модуль II. Здійснення операцій та регулювання на міжнародному інвестиційному ринку				
	Міжнародна підприємницька фінансово – інвестиційна діяльність	2	4	4
	Міжнародні інвестиційні операції з цінними паперами	2	4	4
	Міжнародний інвестиційний ринок	2	4	4
	Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності	2	4	4
Змістовний модуль III. Управління міжнародним інвестиційним процесом				
	Аналіз і оцінювання міжнародних інвестиційних проєктів	2	4	4
	Моделювання інвестиційних процесів	1	4	4
	Інвестиційні стратегії в глобальному середовищі	1	4	4
	Міжнародна фінансово – інвестиційна діяльність України	2	2	2
	ВСЬОГО	18	34	38

Змістовний модуль I. Особливості та теоретична база міжнародного інвестування

ТЕМА1: ІНВЕСТУВАННЯ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Короткий зміст теми:

Економічна сутність інвестицій, інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності. Мотивація, форми та класифікація міжнародних інвестицій. Основні тенденції та характерні риси міжнародного інвестування. Особливості кругообігу інвестицій в ринковому господарстві. Валові і чисті інвестиції. Фактори, що впливають на рівень чистих інвестицій. Інвестиційні ресурси та джерела їх формування. Світове інвестиційне багатство та його структура. Об'єкти та суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності, їх права та обов'язки. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Інвестиційний клімат та фактори, що його утворюють. Недоліки і потенційні переваги міжнародного інвестування. Методи залучення іноземного капіталу до розвитку національної економіки країни. Інфраструктура міжнародного інвестування.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Економічна сутність інвестицій, інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності.
2. Мотивація, форми та класифікація міжнародних інвестицій.
3. Основні тенденції та характерні риси міжнародного інвестування.

ТЕМА 2. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Короткий зміст теми:

Теорія руху капіталу згідно вчень представників класичної політекономії. Неокласичний підхід до міжнародних інвестицій. Теоретичні постулати Стефана Хаймера. Теорія «гармонії інтересів» П. Елворта. Теорія монополістичної конкуренції. Теорія індустріальної організації. Теорія інтернаціоналізації. Міжнародна теорія життєвого циклу Раймонда Вернона. Теорія конкурентних переваг М. Портера. Правило Вальраса. Теорія інвестиційного портфеля Марковіца.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Теорія руху капіталу згідно вчень представників класичної політекономії.
2. Неокласичний підхід до міжнародних інвестицій.
3. Теоретичні постулати Стефана Хаймера.

Тести до змістовного модуля І:

1. *Загальний обсяг коштів, що інвестуються у певному періоді, спрямованих на нове будівництво, придбання засобів виробництва та приріст товарно-матеріальних запасів називають:*
 - А. Чистими інвестиціями;
 - Б. Валовими інвестиціями;
 - В. Портфельними інвестиціями;
 - Г. Середньостроковими інвестиціями.
2. *За об'єктами вкладання коштів розрізняють такі міжнародні інвестиції:*
 - А. Прямі і непрямі;
 - Б. Реальні і фінансові;
 - В. Короткострокові і довгострокові;
 - Г. Приватні і державні.

3. *Виділяють такі джерела формування міжнародних інвестиційних ресурсів:*
- А. Власні, залучені, амортизаційні відрахування;
 - Б. Власні, позикові, кредити;
 - В. Позикові, залучені, прибуток;
 - Г. Власні, позикові, залучені.
4. *Реальні міжнародні інвестиції -*
- А. Вкладення коштів у фінансові інструменти з метою одержання прибутку;
 - Б. Вкладення коштів у матеріальні і нематеріальні реальні активи з метою одержання прибутку;
 - В. Вкладення коштів з метою управління підприємством та одержанням прибутку;
 - Г. Вкладення коштів без володіння контрольним пакетом акцій з метою одержання дивідендів.
5. *До якої класифікаційної ознаки відносять поділ інвестицій на прямі та портфельні:*
- А. За формою власності;
 - Б. За регіональною належністю;
 - В. За участю у процесі інвестування;
 - Г. За рівнем ризику.
6. *Як впливають чисті інвестиції на розвиток країни, коли валові інвестиції більші амортизаційних відрахувань?*
- А. Негативно;
 - Б. Позитивно;
 - В. Не впливають;
 - Г. Немає вірної відповіді.
7. *Теорія, згідно якої ТНК виступає суб'єктом ринкової влади і спричиняє зростання шляхом поглинання та злиття називається:*
- А. Теорією індустріальної організації;
 - Б. Теорією монополістичної конкуренції;

- В. Теорією інтернаціоналізації;
- Г. Теорією «гармонії інтересів» Елворта

8. *Правило, згідно з яким вартість імпорту країни дорівнює сумі вартості експорту і чистих зарубіжних продажів активів і процентів за ними, було виведене:*

- А. Фрідманом;
- Б. Вальрасом;
- В. Рікардо;
- Г. Елвортом.

9. *При аналізі міжнародного інвестування американський економіст П. Елворт розглядав:*

- А. Інвестування як чинник, що збільшує добробут не тільки самих інвесторів, але й добробут у національній економіці;
- Б. Міжнародний рух капіталу з позиції взаємозв'язку з монетарною та інвестиційною політикою в державі;
- В. Процес міжнародного руху капіталів з позиції відносних рівнів добробуту в країнах експортерів та імпортерів капіталу;
- Г. Проблему стимулювання міжнародного руху капіталу.

10. *Шляхами залучення іноземного капіталу для інвестування економіки країни є:*

- А. Кредити, позики та гранти міжнародних фінансових інституцій, країн, державних установ, міжнародних фондів, експортних агентств, банків тощо;
- Б. Прямі інвестиції через створення підприємств з іноземним капіталом, у тому числі спільних підприємств;
- В. Портфельні інвестиції шляхом продажу іноземним резидентам і нерезидентам цінних паперів;
- Г. Всі варіанти відповідей вірні.

Змістовний модуль II. Здійснення операцій та регулювання на міжнародному інвестиційному ринку

ТЕМА 3. МІЖНАРОДНА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ФІНАНСОВО–ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу. Привабливість інвестиційної діяльності для країн базування і приймаючих країн. Міжнародні спільні підприємства. Екстернальні та інтернальні чинники, що впливають на форми виходу фірми на зарубіжні ринки. Мотивація міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності у системі макроекономічних факторів. Стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації. Мотиви злиття та поглинання ТНК. Співвідношення між інвестиційною політикою і зовнішньоторговельною політикою приймаючої країни. Економічні ефекти прямих іноземних інвестицій.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу.
2. Привабливість інвестиційної діяльності для країн базування і приймаючих країн.
3. Міжнародні спільні підприємства.

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

Короткий зміст теми:

Класифікація цінних паперів. Інвестиційні характеристики цінних паперів. Види міжнародних інвестиційних операцій з цінними паперами. Учасники міжнародних операцій з цінними паперами. Класифікація акцій. Міжнародний лістинг і делістинг. Основні показники оцінки акцій. Стратегії інвестування у звичайні акції. Пасивний і активний підходи до

формування портфеля міжнародних інвестицій в акції. Види облігацій та основні показники при їх оцінці. Пасивний і активний підходи до формування міжнародного портфеля облігацій. Схема випуску депозитарних розписок. Використання опціонних контрактів при міжнародному інвестуванні. Характеристика основних видів свопів.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Класифікація цінних паперів.
2. Інвестиційні характеристики цінних паперів.
3. Види міжнародних інвестиційних операцій з цінними паперами.
4. Учасники міжнародних операцій з цінними паперами.

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК

Короткий зміст теми:

Характеристика міжнародного інвестиційного ринку, його інфраструктури та кон'юнктури. Міжнародний ринок об'єктів реального інвестування. Міжнародний ринок інструментів фінансового інвестування. Етапи вивчення інвестиційного ринку та його кон'юнктури. Первинний і вторинний ринки цінних паперів. Біржові та позабіржові ринки. Учасники ринку цінних паперів. Міжнародні фондові інвестори та особливості їх діяльності. Інвестиційні фонди на міжнародному інвестиційному ринку. Капіталізація ринків акцій. Множинне котирування. Депозитарно-клірингова система. Інструменти аналізу міжнародного інвестиційного ринку. Особливості міжнародної інвестиційної діяльності на ринках золота.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Характеристика міжнародного інвестиційного ринку, його інфраструктури та кон'юнктури.
2. Міжнародний ринок об'єктів реального інвестування.
3. Міжнародний ринок інструментів фінансового інвестування.

ТЕМА 6. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Короткий зміст теми:

Методи регулювання міжнародної інвестиційної діяльності. Міжнародне регулювання інвестиційної діяльності. Регулювання інвестиційної діяльності в рамках інтеграційних угруповань. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному рівні. Основні режими інвестиційної політики держави. Система державних гарантій іноземним інвесторам. Засоби державного регулювання іноземних інвестицій. Державний контроль за допуском і діяльністю іноземних інвестицій в різних країнах. Основні напрями і засоби здійснення політики стимулювання залучення іноземних інвестицій. Податкові пільги для іноземного інвестора. Вільні економічні зони як один із засобів стимулювання залучення іноземних інвестицій. Двостороннє регулювання іноземних інвестицій. Міждержавні договори про запобігання подвійному оподаткуванню. Особливості регулювання міжнародних ринків цінних паперів.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Методи регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
2. Міжнародне регулювання інвестиційної діяльності.
3. Регулювання інвестиційної діяльності в рамках інтеграційних угруповань.
4. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному рівні.

Тести до змістовного модуля II:

1. *Материнська компанія ТНК засновує дочірню компанію і володіє її часткою статутного капіталу, що дорівнює:*
 - А. 53%;
 - Б. 30%;
 - В. 49,9%;
 - Г. 20%.
2. *Одна з форм міжнародного бізнесу, коли зарубіжний та місцевий партнери створюють нове підприємство, поєднують свої зусилля в інвестуванні, управлінні, розподілі доходів і ризиків називається:*
 - А. Асоційованою компанією ТНК;
 - Б. Спільним підприємством;
 - В. Дочірньою компанією;
 - Г. Філією ТНК.
3. *Привілейована акція не може випускатися на суму, що перевищує:*
 - А. 20% статутного фонду акціонерного товариства;
 - Б. 50% статутного фонду акціонерного товариства;
 - В. 10% статутного фонду акціонерного товариства;
 - Г. 1% статутного фонду акціонерного товариства.
4. *Цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому його номінальну вартість у передбачений у ньому строк із виплатою фіксованого процента, називається:*
 - А. Акцією;
 - Б. Облігацією;
 - В. Векселем;
 - Г. Варантом.
5. *Міжнародна реєстрація акцій на біржах, що дає допуск до котирувань називається міжнародним:*
 - А. Лістингом;

- Б. Андеррайтингом;
- В. Селенгом;
- Г. Індосаментом.

6. *Цінні папери за ступенем передбачуваності інвестиційного доходу поділяються на:*
- А. Дольові та іменні;
 - Б. Іменні та на пред'явника;
 - В. Боргові та дольові;
 - Г. Боргові та на пред'явника.
7. *До похідних цінних паперів відносять:*
- А. Акції;
 - Б. Облігації;
 - В. Інвестиційні сертифікати;
 - Г. Опціони.
8. *Ринок інструментів фінансового інвестування складається з:*
- А. Ринків нерухомості і прямих капітальних вкладень;
 - Б. Фондового і грошового ринків;
 - В. Грошового ринку і ринку нерухомості;
 - Г. Ринку прямих капітальних вкладень і фондового ринку.
9. *Назвіть аббревіатуру міжнародної організації за рекомендацією якої виділяють основні розділи міжнародного інвестиційного проекту:*
- А. ЮНЕСКО;
 - Б. МБРР;
 - В. ОПЕК;
 - Г. ЮНІДО
10. *Прийняття законів та інших нормативних актів, що регулюють інвестиційну діяльність відносять до :*
- А. Прямих методів державного регулювання;

- Б. Непрямих методів державного регулювання;
- В. Адміністративних методів державного регулювання;
- Г. Тарифних методів державного регулювання.

Змістовний модуль III. Управління міжнародним інвестиційним процесом

ТЕМА 7. АНАЛІЗ І ОЦІНЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Короткий зміст теми:

Форми і зміст міжнародного інвестиційного проекту. Рекомендації ЮНІДО до розробки міжнародного інвестиційного проекту. Аналіз міжнародних інвестиційних проектів. Методи оцінки ефективності міжнародних інвестиційних проектів. Характеристика стадій інвестиційного циклу проекту. Класифікація інвестиційних проектів. Техніко-економічне обґрунтування міжнародного інвестиційного проекту. Розробка бізнес-плану інвестиційного проекту. Концепція вартості грошей в часі. Засоби та методи вибору інвестиційних проектів в умовах ризику. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів. Кількісні методи оцінки ефективності альтернативних інвестиційних проектів. Визначення портфеля інвестиційних проектів. Вибір портфелів інвестиційних проектів з мінімальним ризиком.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Форми і зміст міжнародного інвестиційного проекту.
2. Рекомендації ЮНІДО до розробки міжнародного інвестиційного проекту.
3. Аналіз міжнародних інвестиційних проектів.
4. Методи оцінки ефективності міжнародних інвестиційних проектів.

ТЕМА 8. МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Короткий зміст теми:

Однофакторні статистичні моделі інвестицій. Множинні лінійні статистичні моделі інвестицій. Факторні моделі галузей і методи їх оцінки. Модель оцінки капітальних активів (МОКА) та її використання для оцінки інвестиційних проектів. Визначення параметрів портфелів інвестицій за методом МОКА. Модель визначення вартості капіталу від залучення боргових ресурсів. Модель визначення вартості капіталу від випуску акцій. Модель визначення вартості капіталу за рахунок нерозподілених прибутків. Моделі середньозваженої вартості капіталу та зваженої граничної вартості капіталу. Оптимізація розподілу інвестиційних ресурсів між проектами в лінійному та цілочисельному програмуванні.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Однофакторні статистичні моделі інвестицій.
2. Множинні лінійні статистичні моделі інвестицій.
3. Факторні моделі галузей і методи їх оцінки.

ТЕМА 9. ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Короткий зміст теми:

Процес формування міжнародної інвестиційної стратегії ТНК. Основні інвестиційні корпоративні стратегії транснаціональних і багатонаціональних корпорацій. Інвестиційні стратегії транснаціональних альянсів. Сучасні тенденції інвестиційної діяльності ТНК та особливості механізму інвестування. Специфіка прямого інвестування ТНК в країни, що

розвиваються. Негативні наслідки міжнародної інвестиційної діяльності ТНК. Стратегії портфельного інвестування. Прогнозування інвестиційної стратегії.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Процес формування міжнародної інвестиційної стратегії ТНК.
2. Основні інвестиційні корпоративні стратегії транснаціональних і багатонаціональних корпорацій.
3. Інвестиційні стратегії транснаціональних альянсів.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВО – ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Короткий зміст теми:

Міжнародна торгівля: необхідність та роль у розвитку національної економіки.

Економічні переваги. Теорія абсолютних переваг А. Сміта. Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо. Теорія Хекшера-Оліна. Парадокс Леонтьєва. Теорія Портера.

Попит і пропозиція на світовому ринку. Рівноважна ціна на світовому ринку. Вигоди від зовнішньої торгівлі та розподіл доходу.

Торговельна політика. Протекціонізм. Вільна торгівля (торговий лібералізм). Митні засоби. Фіскальне мито. Протекціоністське мито. Експортне мито, імпортерне мито. Митні ставки. Нетарифні засоби та заходи. Квоти. Експортні субсидії. Добровільне обмеження експорту. Валютна політика.

Характерні риси зовнішньої торгівлі України на сучасному етапі.

Орієнтовний зміст семінарських занять:

1. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.
2. Масштаби, тенденції і проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну.
3. Інвестування з України за кордон.

Тести до змістовного модуля III:

1. *Сутність методу нарахування за простими процентами полягає в тому, що:*
 - А. Проценти нараховуються впродовж усього терміну інвестицій на ту саму величину капіталу, що інвестується;
 - Б. Проценти нараховуються впродовж обумовленого терміну інвестування на нарощувану суму капіталу, що інвестується;
 - В. Проценти нараховуються на величину капіталу, що інвестується після одержання прибутку від об'єкту інвестування;
 - Г. Проценти нараховуються на інвестиційний капітал щоквартально впродовж терміну, обумовленого в угоді.
2. *Майбутня вартість інвестованих коштів пов'язана з процесом:*
 - А. Дисконтування;
 - Б. Нарощування;
 - В. Ліквідності;
 - Г. Реінвестування.
3. *Сума майбутніх грошових надходжень зведених з врахуванням певної відсоткової ставки (дисконтної ставки до теперішнього часу) - це:*
 - А. Майбутня вартість грошей у часі;
 - Б. Теперішня вартість грошей у часі;
 - В. Номінальна вартість грошей у часі;
 - Г. Поточна вартість грошей у часі.

4. За якою класифікаційною ознакою міжнародні інвестиційні проекти поділяються на ординарні та неординарні?

- А. За напрямками інвестування;*
- Б. За типом доходів;*
- В. За ступенем взаємозалежності;*
- Г. За типом грошового потоку.*

5. Сутність методу нарахування за складними процентами полягає в тому, що:

- А. Проценти нараховуються впродовж усього терміну інвестицій на ту саму величину капіталу, що інвестується;*
- Б. Проценти нараховуються на інвестиційний капітал щоквартально впродовж терміну, обумовленого в угоді;*
- В. Проценти нараховуються на величину капіталу, що інвестується після одержання прибутку від об'єкту інвестування;*
- Г. Проценти нараховуються впродовж обумовленого терміну інвестування на нарощувану суму капіталу, що інвестується.*

6. Індекс прибутковості інвестиційного проекту визначається, як:

- А. Відношення чистої теперішньої вартості до середньої ставки прибутковості;*
- Б. Відношення теперішньої вартості грошових надходжень від проекту після оподаткування до теперішньої вартості інвестицій;*
- В. Різниця теперішньої вартості грошових надходжень від проекту після оподаткування до теперішньої вартості інвестицій;*
- Г. Відношення теперішньої вартості грошових надходжень від проекту після оподаткування до його терміну окупності.*

7. *Стратегія інвестування, що має на меті збереження інвестованого капіталу називається:*

- А. Стратегією отримання високих прибутків;
- Б. Стратегією довгострокового володіння;
- В. Стратегією управління капіталом;
- Г. Стратегією накопичення капіталу.

8. *Інвестиційний ризик - це*

- А. Ймовірність виникнення непередбачуваних фінансових втрат при ситуації невизначеності умов інвестиційної діяльності;
- Б. Ймовірність отримання високих доходів при ситуації невизначеності умов інвестиційної діяльності;
- В. Ймовірність зниження доходів при ситуації невизначеності умов інвестиційної діяльності;
- Г. Ймовірність виникнення ситуації, що призведе до банкрутства інвестора, втрати капіталу.

9. *Ліквідність інвестицій - це їх:*

- А. Потенційна можливість за короткий час і без фінансових втрат трансформуватися в цінні папери;
- Б. Потенційна можливість за короткий час і без фінансових втрат трансформуватися в грошові кошти;
- В. Потенційна можливість за короткий час і з фінансовими втратами трансформуватися в грошові кошти;
- Г. Потенційна можливість за короткий час і з втратою частини прибутку трансформуватися в грошові кошти.

10. *Вид ризику, що притаманний конкретному об'єкту інвестування чи діяльності інвестора, називається:*

- А. Ринковим;
- Б. Несистематичним;

- В. Систематичним;
Г. Політичним.

Завдання для самостійної роботи

Тема	Зміст завдання	Орієнтовна кількість год.
T1	Особливості кругообігу інвестицій в ринковому господарстві. Інвестиційні ресурси та джерела їх формування. Недоліки і потенційні переваги міжнародного інвестування. Методи залучення іноземного капіталу до розвитку національної економіки	4
T2	Теорія «гармонії інтересів» П. Елворта. Теорія монополістичної конкуренції. Теорія індустріальної організації. Міжнародна теорія життєвого циклу Раймонда Вернона.	4
T3	Мотивація міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності у системі макроекономічних факторів. Стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності. Мотиви злиття та поглинання ТНК. Економічні ефекти прямих іноземних інвестицій.	4
T4	Міжнародний лістинг і делістинг. Основні показники оцінки акцій. Види облігацій та основні показники при їх оцінці. Використання опціонних контрактів при міжнародному інвестуванні.	4
T5	Етапи вивчення інвестиційного ринку та його кон'юнктури. Міжнародні фондові інвестори та особливості їх діяльності. Інструменти аналізу міжнародного	4

	інвестиційного ринку.	
T6	Основні режими інвестиційної політики держави. Система державних гарантій іноземним інвесторам. Засоби державного регулювання іноземних інвестицій. Особливості регулювання міжнародних ринків цінних паперів.	4
T7	Характеристика стадій інвестиційного циклу проекту. Техніко-економічне обґрунтування міжнародного інвестиційного проекту. Розробка бізнес-плану інвестиційного проекту. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів.	4
T8	Модель оцінки капітальних активів та її використання для оцінки інвестиційних проектів. Модель визначення вартості капіталу від залучення боргових ресурсів. Моделі середньозваженої вартості капіталу та зваженої граничної вартості капіталу.	4
T9	Сучасні тенденції інвестиційної діяльності ТНК та особливості механізму інвестування. Специфіка прямого інвестування ТНК в країни, що розвиваються. Прогнозування інвестиційної стратегії.	4
T10	Правові основи іноземного інвестування в Україні. Інвестиційна привабливість регіонів України. Особливості дії спеціальних режимів інвестування та вільних економічних зон в Україні. Співробітництво України з міжнародними валютно-кредитними організаціями.	2
	ВСЬОГО	38

Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій; інтерактивний комплекс методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); методичні рекомендації для аудиторної та самостійної роботи студентів, нормативні документи МАП

України; ілюстративні матеріали.

Методи навчання: лекції із застосуванням наочних матеріалів, мультимедійних засобів, пояснення, дискусія, розв'язування завдань, робота в Інтернет та Інтранет, робота в бібліотеці.

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бакаєв Л.О. Кількісні методи в управлінні інвестиціями: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2000. – 151 с.
2. Борщ Л.М. Інвестиції в Україні: стан, проблеми і перспективи. – К: Знання, КОО, 2002. – 318 с.
3. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. В 2-х томах. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001.
4. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: Навчальний посібник. – К.: «Видавничий дім «Комп'ютерпрес», 2001. - 364 с.
5. Денисенко М.П. Основи інвестиційної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Алеута, 2003. – 338 с.
6. Іноземні інвестиції в Україні: Монографія / Кол. авт.: П.І. Гайдучкий, В.В. Каліцька, С.М. Суярко та ін.; За ред. П.І. Гайдучького. – К.: Ред.-вид. від УкрІНТЕІ, 2004. – 248 с.
7. Косак В.М. Правові засади іноземного інвестування в Україні. – Львів: Цент Європи, 1999. – 244 с.
8. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 376 с.
9. Міжнародна економіка: Підручник/ А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін. За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.
10. Мельник, В. В. Міжнародна інвестиційна діяльність [Текст]: навч. посіб. / В.В. Мельник, В.В. Козюк. - Т. : Карт-бланш, 2003. - 250 с.

11. Міжнародна інвестиційна діяльність [Текст]: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / за заг. ред. : Л. В. Руденко. - К. : КНЕУ, 2008. - 168 с.
12. Міжнародна інвестиційна діяльність [Текст]: підручн. / Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Гунський, О.М. Мозковий та ін.; За ред. Д.Г. Лук'яненка. – Е.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
13. Про інвестиційну діяльність: закон України від 18.09.1991 р. №1560-XII.
14. Про цінні папери та фондовий ринок: закон України від 23.02.2006 р., №3480-IV.
15. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: закон України від 22.09.2011 р., №3773 – VI.
16. Про режим іноземного інвестування: закон України від 19.03.1996 р., №93/96 ВР.
17. Про інвестиційні фонди і інвестиційні компанії: указ президента України від 19.02.1994 р., №55/94.
18. Сазонець, Л. Міжнародна інвестиційна діяльність [Текст]: навч. посіб. для студ. вузів / І.Л. Сазонець, О.А. Джусов, О.М. Сазонець. - К.: ЦУЛ, 2007. - 304 с.
19. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.

IV. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності навчання з курсу
«Управління міжнародною фінансово-інвестиційною
діяльністю» – залік.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

V. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

- опитування,
- тестування / контрольні роботи,
- перевірка конспектів / домашніх завдань,
- оцінювання рефератів / доповідей / творчих робіт,
- модульна контрольна робота,
- підсумковий іспит.

Орієнтовний розподіл балів, що присвоюються студентам

	№ залікового кредиту	№ модуля	Назва змістовного модуля	Види навчальної дисципліни	Загальна кількість заходів/ годин	Кількість балів за кожний вид діяльності	
Поточний контроль	Заліковий кредит I 90 год./ 2,5 кр.	Модуль I : 48 год./1,3 кр.	ЗМ1. Особливості та теоретична база міжнародного інвестування	Лекції	2/4	3	
				Практичні	4/8	4	
				Самостійна робота	5/10	1	
				Контрольні заходи	1	3	
				Всього ЗМ 1	12/22	11б.	
			ЗМ2. Здійснення операцій та регулювання на міжнародному інвестиційному ринку	Лекції	3/6	5	
				Практичні	5/10	5	
				Самостійна робота	5/10	1	
		Контрольні заходи		1	3		
		Всього ЗМ 2		14/26	14 б.		
		Захист модуля 1	1	10 б.			
		Всього за модуль 1					35 б.
		Модуль II: 42 год./1,2 кр.	ЗМ3. Управління міжнародним інвестиційним процесом	Лекції	4/8	7	
				Практичні	8/16	8,5	
				Самостійна робота	9/18	3,5	
				Контрольні заходи	2	6	
				Всього ЗМ 3	23/42	25 б.	
				Захист модуля 2	1	10 б.	
	Всього за модуль 2					35 б.	
	Всього за поточний контроль					70 б.	
	Підсумковий контроль					1	30 б.
	РАЗОМ					49/90	100 б.

Укладачі: к.е.н. Ставська Юлія Вацлавівна,

**«УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ ФІНАНСОВО-
ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів
напрямів: 6.030601 «Менеджмент»**

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ВНАУ заборонено